

KØBENHAVNS BYRET DOM

afsagt den 6. marts 2025

Sag BS-31026/2024-KBH

Sagsøger 1

(advokat Marc Malmbak Stouner)

mod

Københavns Politi

og

Sag BS-31051/2024-KBH

Sagsøger 2

(advokat Marc Malmbak Stouner)

mod

Københavns Politi

og

Sag BS-31067/2024-KBH

Sagsøger 3

(advokat Marc Malmbak Stouner)

Mod

Københavns Politi

og

Sag BS-31073/2024-KBH

Sagsøger 4

(advokat Marc Malmbak Stouner)

mod
Københavns Politi

og

Sag BS-32707/2024-KBH

Sagsøger 5
(advokat Marc Malmbak Stounerberg)
mod
Københavns Politi

og

Sag BS-32732/2024-KBH

Sagsøger 6
(advokat Marc Malmbak Stounerberg)
mod
Københavns Politi

og

Sag BS-33390/2024-KBH

Sagsøger 7
(advokat Marc Malmbak Stounerberg)
mod
Københavns Politi

og

Sag BS-35265/2024-KBH

Sagsøger 8
(advokat Marc Malmbak Stounerberg)
mod
Københavns Politi

og

Sag BS-35266/2024-KBH

Sagsøger 9

(advokat Marc Malmbak Stounerg)
mod
København's Politi

Denne afgørelse er truffet af Dommer.

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagerne den 14. juni 2024.

Sagen drejer sig om domstolsprøvelse i medfør af retsplejelovens kapitel 43 a, af administrativt bestemte frihedsberøvelser i medfør af politiloven.

Klagerne har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1:

København's Politi tilpligtes at anerkende, at frihedsberøvelserne af klagerne den 14. maj 2024 var ulovlige, subsidiært at en del af frihedsberøvelserne var ulovlige.

Påstand 2:

København's Politi tilpligtes at betale 3.100 DKK til hver af klagerne med procesrente fra den 29. maj 2024, subsidiært et mindre beløb.

København's Politi har nedlagt følgende påstand:

Påstand

København's Politi nedlægger påstand om, at de administrative frihedsberøvelser af klagerne godkendes som lovligt gjort i medfør af politilovens § 8.

Såfremt frihedsberøvelserne måtte kendes ulovlige, er det København's Politis påstand, at erstatning skal opgøres efter de samme takster, som størrelsesmæssigt gælder for erstatning, der i henhold til reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a ydes for frihedsberøvelse inden for strafferetsplejen. Taksten for frihedsberøvelse i mindre end 5 timer i 2024 udgjorde 2024 3100 kr.

Retten har beskikket advokat Marc Malmbak Stounerg for klagerne, jf. retsplejelovens 470, stk. 2.

Oplysningerne i sagerne

Det fremgår, at klagerne den 14. maj 2024 om morgenen deltog i en demonstration ved krydset mellem Bernstorffsgade og Vesterbrogade i København. Demonstrationen var en protest imod regeringens planer om at bygge flere motorveje, som ifølge klagerne vil medføre en betydelig klimabelastning.

Af anmeldelsesrapport af 14. maj 2024 fremgår, at politikommissær Vidne 1 og politiassistent Person fra Københavns Politi samme dag ca. kl. 8.10 blev sendt til stedet, idet flere personer iklædt orange veste skulle have sat sig ned i lyskrydset således, at den kørende færdsel var gået i stå.

Det fremgår af rapporten bl.a.:

”...

I forbindelse med meddelt påbud kl. 8.21 om at forlade kørebanen, sås sagens personer ikke at efterkomme dette påbud, idet de blev siddende på kørebanen. Herefter blev de flyttet ind på fortovet med den fornødne magt af det tilstedeværende politipersonale. Inde på fortovet blev de igen bedt om at forlade stedet. Dette ønskede sagens personer stadig ikke at efterkomme, og kl. 8.33 blev sagens 9 personer administrativt frihedsberøvet efter politilovens § 8, stk. 4,

...”

Det er ubestridt, at alle klagerne herefter blev indbragt til Station Bellahøj, hvor-fra de blev løsladt samme dag som følger:

Sagsøger 6, løsladt kl. 11.30

Sagsøger 2, løsladt kl. kl. 11.30

Sagsøger 9, løsladt kl. 11.43

Sagsøger 7, løsladt kl. 11.55

Sagsøger 1, løsladt kl. 11.59

Sagsøger 5, løsladt klokken 12.01

Sagsøger 4, løsladt kl. 12.13

Sagsøger 8, løsladt kl. 12.15

Sagsøger 3, løsladt kl. 12.19

Der er under hovedforhandlingen fremlagt politiets ”Vejledning til anholdte” bl.a. med oplysning om klageadgang over politipersonales adfærd.

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af Sagsøger 3, Sagsøger 9, Sagsøger 6, Sagsøger 4, politikommissær Vidne 1, politiassistent Vidne 2 og politikommissær Vidne 3.

Dommen indeholder ikke en gengivelse af forklaringerne, jf. retsplejelovens § 218 a.

Parternes synspunkter

Klagerne har i sit påstandsdokument af 23. januar 2025 anført:

”...

2. ANBRINGENDER

- 2.1 Den 14. maj 2024 var klagerne en del af en demonstration ved kryd-set mellem Bernstorffsgade og Vesterbrogade i København. Demonstrationen var en protest mod regeringens planer om at bygge flere motorveje, idet et sådant byggeri vil medføre en betydelig klimabelastning.
- 2.2 Under demonstrationen befandt klagerne sig på vejbanen, hvor de var iført orange veste med "Nødbremsen" på og fremviste bannere med sloganet "Drop de nye motorveje". Demonstrationen forløb fredeligt. Som **bilag A** fremlægges video af aktivisternes etablering af protesten.
- 2.3 Klagerne gør overordnet gældende, at politilovens betingelser for iværksættelse af frihedsberøvelse ikke var opfyldt, at frihedsberøvelserne ikke var så kortvarige som muligt, og at frihedsberøvelserne ikke skete så skånsomt som muligt.

Iværksættelse af frihedsberøvelserne

- 2.4 Klagerne var en del af en demonstration, da de blev frihedsberøvede, og var derfor beskyttede mod indgreb i deres forsamlingsfrihed efter Grundlovens § 79 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens (EMRK) artikel 10 og 11.
- 2.5 Politiet kan gribe ind overfor forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden, eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige orden, jf. politilovens § 8, stk. 1. Deltagere i offentlige samlinger nyder en særlig beskyttelse, idet der stilles skærpede krav til indgreb af hensyn til offentlig orden. Alene fare for *betydelig* forstyrrelse af den offentlige orden kan danne grundlag for indgreb.
- 2.6 Det gøres gældende, at politilovens betingelser for indgreb skal fortolkes i overensstemmelse med de menneskeretlige forpligtelser.
- 2.7 Det gøres gældende, at frihedsberøvelserne udgjorde indgreb i klagernes forsamlings- og ytringsfrihed efter Grundloven og EMRK, og disse indgreb ikke opfyldte betingelserne for sådanne indgreb efter Grundloven og EMRK.
- 2.8 Efter Grundlovens § 79 om forsamlingsfrihed kan samlinger under åben himmel alene forbydes, når der kan befrygtes fare for den offentlige fred. Det gøres gældende, at frihedsberøvelserne og poli-

tiets påbud til forsamlingsdeltagerne i den forbindelse udgjorde et forbud omfattet af grundlovens § 79. I fortsættelse heraf gøres det gældende, at de forsamlinger som klagerne deltog i, ikke udgjorde en sådan fare for den offentlige fred, at der var grundlag for et forbud efter grundlovens § 79.

- 2.9 Efter EMRK artikel 11 har borgerne ret til at deltage i fredelige forsamlinger og der må alene gøres indskrænkninger i udøvelsen af denne ret, når der er hjemmel hertil og når indgrebet er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til bl.a. den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.
- 2.10 Ved indgreb i forsamlingsfriheden efter EMRK artikel 11, skal der dermed foretages en hensynsafvejning mellem hensynet til borgernes forsamlingsfrihed på den ene side og hensynet til den interesse, som politiet søger at beskytte på den anden side. Kun hvis denne hensynsafvejning tilsiger, at hensynet til den interesse, som politiet søger at beskytte med frihedsberøvelsen, vejer tungest og nødvendiggør indgrebet, er anvendelsen af indgrebet i overensstemmelse med artikel 11. Det gøres gældende, at dette ikke var tilfældet.
- 2.11 Demonstrationen forløb fredeligt. Den eneste grund til at gribe ind over for klagerens ret til at demonstrere var de trafikale forstyrrelser som demonstrationerne indebar.
- 2.12 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har fastslået, at det forhold, at en demonstration medfører trafikale forstyrrelser, ikke i sig selv kan begrunde et indgreb i forsamlings- og ytringsfriheden, da der af hensyn til disse rettigheders fundamentale karakter for det demokratiske samfund, må udvises en vis grad af tolerance, jf. bl.a. Kudrevicius mod Litauen, dom af 15. oktober 2015, præmis 155, hvor EMD udtalte følgende:

“Any demonstration in a public place may cause a certain level of disruption to ordinary life, including disruption of traffic (see Barraco, cited above, § 43; Disk and Kesk v. Turkey, no. 38676/08, § 29, 27 November 2012; and İzci, cited above, § 89). This fact in itself does not justify an interference with the right to freedom of assembly (see Berladir and Others, cited above, § 38, and Gün and Others, cited above, § 74), as it is important for the public authorities to show a certain degree of tolerance (see Ashughyan, cited above, § 90). The appropriate “degree of tolerance” cannot be defined in abstracto: the Court must look at the particular circumstances of the case and particularly

at the extent of the “disruption to ordinary life” (see Primov and Others, cited above, § 145). This being so, it is important for associations and others organising demonstrations, as actors in the democratic process, to abide by the rules governing that process by complying with the regulations in force (see Oya Ataman, cited above, § 38; Balçık and Others, cited above, § 49; Éva Molnár, cited above, § 41; Barraco, cited above, § 44; and Skiba, cited above).”

- 2.13 EMD har dermed fastslået, at dette ”toleranceniveau” må fastsættes på baggrund af en konkret afvejning baseret på bl.a. omfanget af forstyrrelsen, myndighedernes handlinger og indgrebs karakter. Det forhold, at der er tale om en bevidst blokade af trafikken medfører ikke, at demonstrationen ikke er omfattet og beskyttet af forsamlingsfriheden, men dette vil dog kunne indgå i vurderingen af, om et indgreb er i overensstemmelse med EMRK artikel 11.
- 2.14 I ovennævnte sag, Kudrevicius mod Litauen, fandt EMD’s Kammer (Chamber), at betingede domme til demonstrerende landmænd, der i 48 timer havde blokeret landets tre centrale motorveje for at presse regeringen til at imødekomme landmændenes krav om økonomisk støtte, og som først blev ophævet, da der var indgået en aftale, var i strid med artikel 11. Dette bl.a. henset til at der var tale om fredelige aktioner.
- 2.15 Sagen blev endelig afgjort af EMD’s Storkammer (Grand Chamber), som omvendt fandt, at de betingede domme ikke udgjorde en krænkelse af artikel 11 med følgende begrundelse:

“174. The Court considers that, even though the applicants had neither carried out acts of violence nor incited others to engage in such acts (contrast Osmani and Others; Protopapa; and Primov and Others, all cited above), the almost complete obstruction of three major highways in blatant disregard of police orders and of the needs and rights of the road users constituted conduct which, even though less serious than recourse to physical violence, can be described as “reprehensible” .

175. Against this background, the Court finds no reason to doubt that the impugned restriction entailed by the national authorities’ decision to sanction the applicants’ conduct was supported by relevant and sufficient reasons. Bearing in mind the margin of appreciation to be accorded to the respondent State in such circumstances (see paragraph 156 above; see also, by way of comparison, the wide discretion enjoyed by the Contracting States in respect of trade union action, National

Union of Rail, Maritime and Transport Workers v. the United Kingdom, no. 31045/10, §§ 86-87, ECHR 2014), the latter was clearly en-titled to consider that the interests of protecting public order outweighed those of the applicants in resorting to roadblocks as a means for the farmers to achieve a breakthrough in their negotiations with the government (see, mutatis mutandis, Primov and Others, cited above, § 160)."

- 2.16 Da Storkammeret samtidig fandt, at myndighederne havde udvist en høj grad af tolerance, bl.a. ved ikke at sprede og ophæve blokaderne med magt, ved at søge at forhindre konfrontationer mellem de demonstrerende landmænd og lastbilchauffører, der var vrede over blokaderne, og ved at omdirigere trafikken, jf. præmis 176-177, og samtidig ikke fandt de betingede straffe uproportionale, jf. præmis 178-180, fandt Storkammeret ikke, at der var tale om en krænkelse af forsamlingsfriheden i artikel 11.
- 2.17 Uanset, at EMD's Storkammer således ikke fandt, at der var tale om en krænkelse af artikel 11, viser både anden kammers dom og storkammerets dom, at artikel 11 indeholder en betydelig beskyttelse af forsamlingsfriheden – også i tilfælde, hvor trafikken forstyrres som led i forsamlings ytring ved eksempelvis blokade eller lignende.
- 2.18 Der er i nærværende sag – sammenlignet med forholdene til påbedømmelse i sagen Kudrevicius mod Litauen – tale om trafikale forstyrrelser af kortere varighed, af begrænset geografisk omfang og betydning.
- 2.19 Det gøres gældende, at fortolkning af politiloven i lyset af de menneskeretlige forpligtelser, betyder, at klagerne ikke kan anses for at have udgjort en fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden mv., der kan begrunde indgreb efter politilovens § 8, stk. 4.
- 2.20 Såfremt retten måtte finde, at der forelå en sådan fare, gøres det gældende, at denne fare kunne være afværget ved mindre indgribende midler. Frihedsberøvelse er det mest indgribende middel efter politilovens § 8, og det kan alene iværksættes, hvis mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige til at afværge faren. Det følger herom af lovbemærkninger til politiloven, (LFF 2004-02-04 nr. 159), at:

" Endvidere indebærer det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, at politiet alene må foretage indgreb i det omfang, et indgreb er proportionalt i forhold til den fare, der truer de politiretlige beskyttelsesinteresser (orden og sikkerhed). Det kan f.eks. tænkes, at po-

litiet i en situation, hvor mindre indgrebsmidler har vist sig nytteløse, alligevel må afstå fra at gennemføre en frihedsberøvelse, fordi en frihedsberøvelse ikke vil stå i forhold til faren. Mindre ordenskrænkelser vil f.eks. næppe altid kunne danne grundlag for frihedsberøvelse, og politiet må derfor i sådanne tilfælde i stedet overveje at udstede et bø-deforelæg i anledning af krænkelsen.”

- 2.21 Det gøres gældende, at Københavns Politi har bevisbyrden for, at betingelser for iværksættelse af frihedsberøvelserne var opfyldt. Denne bevisbyrde er ikke løftet.

Frihedsberøvelsernes udstrækning

- 2.22 Såfremt retten finder, at det var lovligt at iværksætte frihedsberøvelserne, gøres det gældende, at den fare, som skulle afværges ved frihedsberøvelserne, kunne være afværget ved frihedsberøvelser af betydelig kortere varighed, og at frihedsberøvelserne således ikke var så kortvarige som muligt, jf. politilovens § 8, stk. 4, sidste punktum.
- 2.23 I overensstemmelse med forarbejderne skal formålet med frihedsberøvelsen indgå i vurderingen af frihedsberøvelsens udstrækning og den tilbageholdte skal løslades, når de omstændigheder, der gav anledning til frihedsberøvelsen, ikke længere er til stede, jf. LFF 2004-02-04 nr. 159, bemærkninger til de enkelte bestemmelser § 5, stk. 3.
- 2.24 Klagerne blev frihedsberøvede kl. 08:33 og indbragt til Station Bella-høj kl. 08:45. De blev løsladt i tidsrummet mellem kl. 11:30 og 12:19. Klagerne var dermed frihedsberøvede i tidsrum fra 3 timer og 9 minutter til 3 timer og 58 minutter.
- 2.25 Demonstrationen blev opløst, da klagerne blev transporteret væk fra krydset mellem Bernstorffsgade og Vesterbrogade og det gøres gældende, at der ikke var grundlag for at tilbageholde klagerne på politistationen, idet de omstændigheder, der gav anledning til frihedsberøvelserne, ikke længere var til stede.
- 2.26 Det gøres gældende, at Københavns Politi har bevisbyrden for, at frihedsberøvelserne var så kortvarige som muligt. Denne bevisbyrde er ikke løftet. Københavns Politi anfører i deres processkrift 1 af 22. november 2024, at varigheden af de administrative frihedsberøvelser ikke overstiger, hvad der med rimelighed må forventes. Nødvendigheden af udstrækningen dokumenteres ikke yderligere. Københavns Politi **opfodres (1)** til at fremlægge venterumsrapporter for alle klagerne.

- 2.27 Der henvises til, at Københavns Byret ved dom af 23. maj 2024 vedrørende administrative frihedsberøvelser i forbindelse med en demonstration ved virksomheden Terma, fandt, at det var i strid med betingelserne i politilovens § 8, stk. 4 at udstrække administrative frihedsberøvelser af to af klagerne i henholdsvis 1 time og 40 minutter og 1 time og 46 minutter. Retten lagde vægt på, at demonstrationen foregik stille og roligt og der ikke var flere uroligheder efter at demonstrationen blev flyttet. Dommen fremlægges som **bilag B**.
- 2.28 Endvidere bemærkes, at Norges Højesteret den 26. november 2024 afsagde dom i en sag om udstrækningen af det norske politis frihedsberøvelse af klimademonstranter. I den sag fandt Norges Højesteret, at frihedsberøvelser foretaget af det norske politi i forbindelse med fredelige klimaaktioner på mellem 3 timer og 37 minutter og 5 timer og 5 minutter var udstrakt længere end nødvendigt, og derfor i strid med EMRK artikel 5. Dom af 26. november 2024 fremlægges som **bilag C**.
- 2.29 Det gøres gældende, at Københavns Politi har bevisbyrden for, at frihedsberøvelserne var så kortvarige som muligt. Denne bevisbyrde er ikke løftet.
- Skånsomhed
- 2.30 Det gøres endvidere gældende, at frihedsberøvelserne ikke skete så skånsomt som muligt, jf. politilovens § 8, stk. 4, sidste pkt.
- 2.31 Kravet om skånsomhed indebærer bl.a., at den frihedsberøvede ikke må transporteres og anbringes på en unødigt belastende måde, at frihedsberøvelsen om muligt skal gennemføres med diskretion, og at den frihedsberøvede skal oplyses om sine rettigheder
- 2.32 En overvejende del af klagerne oplevede, at politiet anvendte smertegreb i forbindelse med frihedsberøvelserne. Det gøres gældende, at dette var unødvendigt og uproportionalt i lyset, at der var tale om en fredelig demonstration og klagerne opførte sig roligt.
- 2.33 Som dokumentation fremlægges som **bilag D** video af klager Sagsøger 6, som **bilag E** video af klager Sagsøger 3 og som **bilag F** billeder af Sagsøger 6, der alle viser politiets håndtering af klagerne. Dette vil blive yderligere belyst af klagerne under partsforklaringer.

- 2.34 Det gøres gældende, at Københavns Politi har bevisbyrden for, at frihedsberøvelserne skete så skånsomt som muligt. Denne bevisbyrde er ikke løftet.
- Godtgørelse
- 2.35 Det gøres gældende, at klagerne som følge af de ulovlige frihedsberøvelser er berettigede til en godtgørelse, og at denne skal udmåles i henhold til principperne i Rigsadvokatens meddelelse af 1. januar 2024 om erstatning i henhold til retsplejelovens kapitel 93a.
- 2.36 Klagerne var alle frihedsberøvede i under 5 timer, hvorfor godtgørelsen bør udmåles til 3.100 DKK til hver af klagerne, jf. Rigsadvokatmeddelelse om erstatning i henhold til retsplejelovens kapitel 93a.
- 2.37 Det gøres gældende, at kravet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor klagerne har fremsat anmodning om domstolsprøvelse, jf. rentelovens § 3, stk. 4.
- ...”

Københavns Politi har i sit påstandsdokument af 23. januar 2025 anført, at der henvises til processkrift 1 af 22. november 2024, hvoraf fremgår:

”...

3) Anbringender

Københavns Politi gør gældende, at betingelserne efter politilovens § 8, var opfyldt, hvorfor der nedlægges påstand om at de administrative frihedsberøvelser af klagerne godkendes som lovlige.

Det følger af politilovens § 8, stk. 1, at politiet ved offentlige forsamlinger under åben himmel kan gribe ind over for forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Det følger endvidere af politilovens § 8, stk. 3, nr. 1, at politiet med henblik på at afværge fare, som nævnt i bestemmelsesens stk. 1, kan foretage indgreb over for den eller de personer, der giver anledning til faren, herunder udstede påbud.

Endelig følger det af politilovens § 8, stk. 4, at politiet om nødvendigt kan frihedsberøve, jf. politilovens § 3, den eller de personer, der giver anledning til faren, som nævnt i bestemmelsesens stk. 1, såfremt mindre indgribende midler, jf. politilovens § 8, stk. 3, ikke er tilstrækkelige til at afværge faren. Hertil følger, at

frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som mulig, og at frihedsberøvelsen så vidt muligt ikke må udstrækkes ud over 12 timer.

Københavns Politi gør gældende, at forsamlingen på stedet, i krydset mellem Vesterbrogade og Bernstorffsgade, udgjorde fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Københavns Politi gør gældende, at forsamlingen forstyrrede færdslen på stedet ved at tage ophold på kørebanen, således at det hverken var muligt for den kørende trafik at svinge til højre ad Bernstorffsgade eller køre lige ud ad Vesterbrogade. Det gøres gældende, at der var tale om en betydelig forstyrrelse af den offentlige orden.

Københavns Politi gør endvidere gældende, at mindre indgribende midler end at administrativt frihedsberøve klagerne ikke var tilstrækkelig til at afværge (den betydelige) fare for forstyrrelse af den offentlige orden. Det er Københavns Politis opfattelse og erfaring, at NødbremSENS modus er at sætte sig tilbage på vejbanen, så snart politiet har forladt stedet eller der kun er én patrulje tilbage på stedet.

Københavns Politi gør endvidere gældende, at det ikke var muligt for Københavns Politi at indgå i en dialog – enten med en ansvarlig for demonstrationen eller gruppen som helhed – om at demonstrationen eventuelt kunne forgå på fortovet, idet NødbremSENS ikke ønskede at indgå i en dialog med politiet om selve demonstrationen, hvorfor det var nødvendigt at administrativt frihedsberøve de 9 demonstranter.

Københavns Politi gør gældende, at politiet først forsøgte at afværge faren med mindre indgribende midler (påbud). Det forsamlingen ikke efterkom påbudene, gennemtvang Københavns Politi påbuddene, først ved at flytte klagerne fra kørebanen med den fornødne magt og derefter at administrativt frihedsberøve klagerne, idet klagerne fortsat udgjorde fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden, henset til politiets erfaring med, at demonstranter fra NødbremSENS sætter sig tilbage på vejbanen, så snart politiet har forladt stedet.

Københavns Politi skal endelig gøre gældende, at de administrative frihedsberøvelser af klagerne var så kortvarige og skånsomme som muligt.

Københavns Politi gør gældende, at varigheden af de administrative frihedsberøvelser ikke overstiger, hvad der med rimelighed kan forventes.

...”

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettenns begrundelse og resultat

Det fremgår af politilovens § 8, stk. 1, at politiet ved offentlige forsamlinger under åben himmel kan gribe ind over for forsamlingsdeltagere, der giver anledning til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Af samme lovs § 8, stk. 4, fremgår det, at hvis mindre indgribende midler, jf. stk. 3, ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren, kan politiet om nødvendigt frihedsberøve, jf. § 3, den eller de personer, der giver anledning til faren. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og så skånsom som muligt og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 12 timer.

Der er ubestridt, at klagerne den 14. maj 2024 om morgenen deltog i en demonstration arrangeret af klimabevægelsen Nødbremsen ved krydset mellem Bernstorffsgade og Vesterbrogade i København, samt at de alle blev anholdt samme dag kl. 8.33 og blev løsladt successivt i perioden fra kl. 11.30 til kl. 12.19, således at frihedsberøvelserne varede mellem ca. 3 timer og 3 timer og 45 minutter.

Efter bevisførelsen havde klagerne sat sig ned i lyskrydset og blokeret for den kørende færdsel, som gik i stå, og der opstod kødannelse. Det er ubestridt, at klagerne af politiet kl. 08.21 fik påbud om at rejse sig og flytte sig fra vejbanen, men at de ikke efterkom påbuddet og derfor – efter først på ny at være opfordret til at flytte sig og gå selv - blev ført ind på fortovet af politiet, idet nogle blev flyttet med førergreb/håndledstryk, og andre blev båret/trukket.

Ligeledes efter bevisførelsen fik klagerne inde på fortovet af politiet et påbud om at forlade stedet, hvilket de ikke efterkom, hvorefter de blev administrativt frihedsberøvet efter forinden at være blevet gjort bekendt med, at de kunne blive sigtet og frihedsberøvet, hvis de ikke efterkom påbuddet.

Retten finder, at klagerne som deltagere i en blokade midt i morgentrafikken i krydset mellem Bernstorffsgade og Vesterbrogade gav anledning til betydelig forstyrrelse af den offentlige orden som anført i politilovens § 8, stk. 1, og at der ikke er grundlag for at tilsidesætte politiets vurdering af, at mindre indgribende midler end frihedsberøvelse af de pågældende, jf. § 8, stk. 3, ikke fandtes tilstrækkelige til at afværge faren for forstyrrelse af den offentlige orden.

Retten har lagt vægt på, at klagerne efter bevisførelsen ønskede at fortsætte deres demonstration så længe som muligt, og at de afviste at efterkomme de to påbud givet af politiet, ligesom de afviste dialog med politiet og ikke ønskede at samarbejde. Retten har endvidere lagt vægt på, at politiet tidligere havde erfaret, at hvis politiet i tilsvarende tilfælde forlod stedet, ville Nødbremsen genoptage deres blokade, hvorfor der bestod en nærliggende gentagelsesrisiko.

Efter bevisførelsen, herunder de foreviste videoer samt de afgivne forklaringer om, at politiet alene anvendte håndkraft til at flytte klagerne fra vejbanen, og at klagerne forinden var blevet opfordret til at gå selv, finder retten, at der ikke er grundlag for fastslå, at iværksættelsen af frihedsberøvelserne ikke skete så skånsomt som muligt.

Retten finder således, at frihedsberøvelserne af klagerne den 14. maj 2024 var lovlige.

For så vidt angår udstrækningen af frihedsberøvelserne lægger retten til grund, at der var tale om frihedsberøvelse af ni personer, der skulle indtransporteres fra krydset mellem Vesterbrogade og Bernstorffsgade til Station Bellahøj, hvor klagerne skulle identificeres med generalier m.v., visiteres og have mulighed for at afgive forklaring. Efter bevisførelsen var der ikke nok politipersonale på stationen, hvorfor der skulle indkaldes personale til at sigte og afhøre klagerne.

På denne baggrund finder retten ikke grundlag for at antage, at frihedsberøvelserne af klagerne på mellem ca. 3 timer og 3 timer og 45 minutter blev udstrakt længere end nødvendigt, jf. politilovens § 8, stk. 4, sidste punktum.

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at klagerne alle har deltaget i protesttræning hos Nødbremsen og dér har modtaget information om, at eventuelle frihedsberøvelser kan indbringes for retten, ligesom flere af klagerne har forklaret, at de forinden demonstrationen havde givet Nødbremsen fuldmagt til at anmode om at få en eventuel sag indbragt for retten, hvilket Nødbremsen også har gjort rettidigt. Såfremt klagerne ikke måtte have modtaget behørig vejledning fra politiet herom, har det således ikke haft betydning for klagerne.

Retten tager derfor Københavns Politis påstand om, at de administrative frihedsberøvelser af klagerne den 14. maj 2024 godkendes som lovlige, til følge. Som konsekvens heraf frifindes Københavns Politi for klagernes påstande om betaling af erstatning.

THI KENDES FOR RET:

De administrative frihedsberøvelser af klagerne Sagsøger 1, Sagsøger 2, Sagsøger 3, Sagsøger 4, Sagsøger 5, Sagsøger 6, Sagsøger 7, Sagsøger 8 og Sagsøger 9 godkendes som lovligt gjort i medfør af politilovens § 8, og Københavns Politi frifindes for klagernes betalingspåstande.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.

Publiceret til portalen d. 06-03-2025 kl. 13:00

Modtagere: Klager Sagsøger 3, Modpart Københavns Politi, Advokat (H) Marc Malmbak
Stounberg